

De hemel is een **tussenstation**, niet

Door:
Raymond R. Hausoul

Christenen mogen zich door de opstanding van Christus bemoedigd weten. Hierdoor is er een lichtpunt in de tijd, een levende hoop. God redt zijn schepping en roept het kwaad een halt toe. Alle misère met zijn ravage, lijden en turbulenties zal op aarde verdwijnen. Er is hoop op een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Hemel én aarde

Het thema 'De nieuwe hemel en nieuwe aarde' heeft een hoge relevantie in de christelijke gesprekken van de voor-

bije decennia en is een thema dat van het grootse belang is voor de kerk van alle eeuwen. De Bijbel getuigt namelijk niet van een vernietiging van de aarde en ziet deze ook niet als tijdelijk decor. Door het werk van Christus zal de hele schepping worden verlost van *alle* kwaad en vergankelijkheid. De opstanding getuigt dat Jezus de Eersteling van Gods nieuwe schepping is. Hij toont wat God voor ons in petto heeft. Dood en het lijden zullen niet het laatste woord over deze aarde uitspreken. God zorgt er voor dat de list van de slang, om de schepping om zeep te helpen, niet plaatsvindt. De wil van de Vader zal geschieden in de hemel én op aarde. Dat is niet de wens voor een hemel die de aarde loslaat en verliest, zoals de slang dat dolgraag wilde, maar de joods-christelijke hoop op een nieuwe hemel en aarde, waar gerechtigheid thuis is.

Voor wie geloven in de hemel een probleem is, is dit geloof in een nieuwe hemel en nieuwe aarde vaak helemaal een brug te ver. Toch behoort dit stiefmoederlijk behandelde thema tot het kernbestand van het christelijk geloof; de hemel is een tussenstation, niet de eindhalte. Opstandingslichamen, zoals dat van de Heere Jezus, blijken nu eenmaal gemaakt te zijn voor de aarde. Het opstandingsleven tekent zich in de contou-

de eindhalte

ren van het leven voordien. Na zijn opstanding eet Jezus vis met zijn discipelen, is Hij herkenbaar aan zijn wonden, wandelt Hij met de Emmaüsgangers (die God de ogen vertroebelt) en praat Hij met Maria Magdalena (die in een graftuin eerder de tuinman verwacht).

Verlossing verwachten

De apostel Paulus schrijft al in zijn brief aan de Romeinen al dat 'dat de hele schepping nog altijd als in barensweeën zucht en lijdt' (Rom. 8:22). Wie in deze wereld rondom zich kijkt, ontdekt een ongekend lijden. Soms is het in de schepping niet om uit te houden. Wij zuchten mee met haar en zelfs Gods Geest stemt in met dat zuchten (vgl. vs. 26). Heel die misère maakt een mens bewust dat Gods radicale ingrijpen nodig is om deze aardbol te verlossen.

Bij die verlossing is er in het verleden vaak aan een vernietiging van de aarde gedacht. Uiteindelijk zou de aarde worden gesloopt. In dit perspectief was er geen ruimte voor de toekomstige verlossing van het fysieke. De schepping werd van God losgescheurd.

Die benadering zorgde dat velen de aarde begonnen uit te buiten en alleen voor het eigen nut bedoeld zagen. De aarde zou toch uiteindelijk vergaan, dus waarom niet pakken wat er te pakken viel? Ook Gods genadevolle bevrijding in Christus werd vanuit deze optiek alleen gezien als een bevrijding voor de mens. Wie poneerde dat die bevrijding ook voor de rest van de schepping gold, werd zelfs onder christenen vreemd aangekeken en beschuldigd van mythologische speculaties.

Paulus verduidelijkt echter in Romeinen 8 dat de bevrijding en verheerlijking van de rechtvaardigen (vs. 12-17) zijn hoogtepunt vindt in de bevrijding en verheerlijking van de hele schepping. Wie deze aarde als Gods schepping ziet, erkent namelijk dat ze volgens een uniek, universeel en zinvol plan is geconstrueerd. Ze is het werk van Gods handen en ook de materie verdwijnt niet uit beeld van Gods verlossingswerk. De aarde kent geen einde in zichzelf. Zij kent slechts een einde van het slechte wereldbestel dat haar domineert. We zien daarom in de heilsgeschiedenis dat God een onvoorwaardelijke liefde aan deze schepping schenkt en ze niet godloos achterlaat of vernietigt.

De schepping ziet veeleer smachtend uit naar haar 'wedergeboorte', zoals de apostel Paulus het in Romeinen 8:22 formuleert. Ze ligt in barensweeën op het kraambed, en niet op het sterfbed in een doodstrijd. Zoals zij door het failliet van de eerste Adam in het verderf werd getrokken, wordt zij door de triomf van de laatste Adam van alle dood en ellende bevrijd. Uiteindelijk zal door het werk van Jezus Christus de hele schepping van de vergankelijkheid worden verlost.

De aarde als erfdeel

Een voorproefje daarvan zien we in het leven van Jezus Christus. Zijn boodschap getuigt er van dat God het werk van zijn handen niet loslaat. Ook al zullen wereldse maatschappijen vergaan, zijn belofte is dat de zachtmoedigen uiteindelijk het land zullen bezitten en Gods wil ook op aarde zal gebeuren (Matth. 5:5; 6:10). Dat God deze wereld niet loslaat, blijkt ook uit de vele wonderen en tekenen die Jezus Christus tijdens zijn komst op aarde verrichtte. Het zijn juist fysieke tekenen als deze die getuigen van de toekomstige eeuw.

In de Griekse wereld lagen deze getuigenissen tamelijk gevoelig. Voor velen was het fysieke slechts een ondergeschoven kindje. Waar het om draaide was het spirituele, geestelijke en rationele. Het hoofd met zijn briljante denkvermogen kwam daardoor in het centrum van het menselijke universum te staan en al het fysieke werd gezien als een ongewilde bastaard, die door een 'onderwezen' (demiurg) tot stand was gekomen. Als het aan God had gelegen, beweerden deze mensen, waren er alleen geestzielen geweest, zonder lichaam.

Radicaal verzet het Nieuwe Testament zich tegen deze gedachten, door onvermurwbaar te blijven getuigen van een

hemelse Messias die fysiek mens werd, fysiek aan het kruis stierf en fysiek uit de dood opstond. Jezus had geen schijnlichaam en de opstanding van zijn fysieke lichaam was een feit: 'In Hem is de goddelijke volheid *lichamelijk* aanwezig' (Kol. 2:9), klinkt het, en: 'Als de doden niet opstaan, is ook Christus niet opgewekt; en als Christus niet is opgewekt, is onze verkondiging zonder inhoud en uw geloof zinloos' (1 Kor. 15:13-14). De fysieke opstanding van Jezus is daarmee een feit en getuigt volgens alle profeten en apostelen ervan dat Jezus de Eersteling van Gods nieuwe schepping is. 'Oorsprong is Hij, Eerstgeborene van de doden, om in alles de eerste te zijn'. Jezus Christus laat de wereld daarmee als Eersteling zien wat God voor heel zijn schepping wil doen.

Satans list vrijdeld

Zowel in het Oude als Nieuwe Testament leeft daarom het getuigenis dat de dood en het lijden niet het laatste woord op aarde zullen krijgen. God zal er voor zorgen dat de list van de slang om de schepping om zeep te helpen, niet zal plaatsvinden. Dat doet God door drastisch in te grijpen via het leven van Jezus Christus en de mensheid een nieuwe hoop te geven. Dat is niet de hoop op een hemel die de aarde verloren heeft, zoals de slang dat dolgraag wilde. Het is de joods-christelijke hoop op een verheerlijkte nieuwe hemel en een verheerlijkte nieuwe aarde, waar gerechtigheid eindelijk een thuis mag vinden.

De hemel zal daardoor niet het einde van de aarde zijn. Opstandingslichamen, zoals dat van de Heer Jezus blijken volgens de evangeliën nu eenmaal gemaakt te zijn voor de aarde en niet voor een hemelse ether. Zoals we boven al noemden, spreken de opstandingsverhalen van Jezus er telkens opnieuw over dat het opstandingsleven plaatsvindt in de contouren van het leven van de Messias voordien. Het getuigenis van de opstandingsverhalen is daarmee een getuigenis van continuïteit. Jezus' gekruisigde lichaam is niet vergaan en vervangen door een spectaculair nieuw lichaam. Het is een opgestaan lichaam.

Hoop voor de toekomst

Tegelijk is het opstandingslichaam van een andere hoedanigheid dan het gekruisigde lichaam. Het is het gekruisigde lichaam in verheerlijkte toestand. Het is een lichaam dat van versie 0.1 naar versie 10.0 is opgewaardeerd. In dat opzicht kenmerkt de opstanding, evenals Gods vernieuwing, zich door overeenkomst en verschil. Welke christen kan immers zeggen dat na zijn wedergeboorte er alleen maar overeenkomst tussen zijn oude en nieuwe leven is of alleen maar *verschil*? In het eerste geval moet je je afvragen of er überhaupt verandering is en in het tweede geval stelt zich de vraag of er niets van je vroegere voorliefdes en uiterlijkheden over is. Wie over de nieuwe hemel en de nieuwe aarde reflecteert, denkt dus aan meer dan recycling, reanimatie en renovatie, en aan

minder dan een totaalsloop. Het is een transformatie van het leven; een verheerlijking. Dit geeft hoop voor de toekomst.

In tegenstelling tot vele andere religies, die met een ladder vanaf de aarde de hemel willen inklimmen en de aarde achter zich willen laten om bijvoorbeeld op te stijgen in de Elyseese velden, getuigt de Bijbel diverse keren in de heilsgeschiedenis van een God die naar deze aarde omziet. Na de oproep 'Ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde' (Openb. 21:1a), jubelt de profeet het daarom uit: 'Gods woonplaats is onder de mensen, Hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal als hun God bij hen zijn. Hij zal alle tranen uit hun ogen wissen. Er zal geen dood meer zijn, geen rouw, geen jammerklacht, geen pijn, want wat er eerst was is voorbij' (Openb. 21:3b-4). Naar dat ogenblik van de heerlijke ontvangst van God volledige aanwezigheid op deze planeet ziet de hele schepping halsreikend uit. Dan zullen de Vader, de Zoon en de Geest voor eeuwig een thuis op aarde vinden.

Dr. Raymond R. Hausoul (1979) promoveerde op deze studie aan de *Evangelische Theologische Faculteit* (ETF) te Leuven, België. Hij is bedienaar van de eredienst in Ieper (B) en als wetenschappelijk onderzoeker verbonden aan de ETF.

De nieuwe hemel en de nieuwe aarde

In dit boek wordt dit thema diepgaand theologisch uitgewerkt door niet alleen bijbelse en systematische theologie harmonisch met elkaar te verbinden, maar ook begin en einde van de Schrift, én het aardse én hemelse karakter van Gods heil. Zodat het christelijke getuigenis mag blijven klinken dat God voor zijn schepping geen hopeloos einde maar een eindeloze hoop in petto heeft.

(Utrecht: KokBoekencentrum Academic, 2019)

